

TÁRGYLEÍRÁS

TÁRSADALMI ISMERETEK – BEVEZETÉS A SZOCIOLÓGIÁBA SZOCIOLÓGIA – A TÁRSADALOMELMÉLET ALAPJAI BBNSZ90300 – BBNSZ00101 – BBNSZ90100

Oktató: Dr. Földházi Erzsébet
2012/2013. tanév II. félév
péntek 12:30-14:00 BTK Ste Auditorium Maximum

A TANTÁRGY CÉLJA

A tantárgy elsődleges célja alapvető szociológiai alapismeretek átadása, egyfajta szociológiai szemléletmód és társadalomtudományi problémaérzékenység kialakítása. A félév során a hallgatók megismerkednek a szociológia mint tudomány kialakulásának történetével, a legfontosabb szociológiai kérdésekkel és a legalapvetőbb fogalmakkal, továbbá a szociológia főbb elméleti és kutatási témaköreivel.

TEMATIKA

Időpont	Témakör	Óraszám
1. 2013.02.15.	Bevezetés A szociológia tárgya, helye a tudományok rendszerében	2
2. 2013.02.22.	A szociológia fejlődése és irányzatai	2
3. 2013.03.01.	A szociológia nézőpontjai Egyén és társadalom	2
4. 2013.03.08.	Normák és értékek Konformitás és deviancia	2
5. 2013.03.22	Társadalom és kultúra	2
6. 2013.04.12.	Társadalmi struktúra Társadalmi mobilitás	2
7. 2013.04.19.	Oktatás és iskola	2
8. 2013.04.26.	Vallás	2
9. 2013.05.03.	Állam, kormányzat, hatalom, civil társadalom Életmód	2
10. 2013.05.10.	Gazdasági élet és munkamegosztás Társadalmi egyenlőtlenségek, szegénység	2
11. 2013.05.17.	A magyar szociológia története A társadalmi struktúra változása Magyarországon	2

ÉRTÉKELÉS, KÖVETELMÉNYEK

Írásbeli vizsga a félév végén a kötelezőirodalom és az előadáson elhangzottak alapján. Az írásbeli dolgozat két részből áll: a félév során tanult szociológiai fogalmak kifejtése (10 fogalom), továbbá 50 tesztkérdés megoldása. A sikeres vizsga feltétele legalább 60%-os teljesítmény elérése.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó

Anthony Giddens (1995): Szociológia. Osiris Kiadó

Anthony Giddens (2008): Szociológia. Osiris Kiadó

Fontos:

Az órákon megadott oldalszámok az ezen kiadási év szerinti tankönyvekből valók, más kiadási évszámú könyvek esetén az oldalszámok változhatnak és a tartalom is eltérő lehet.

KÖTELEZŐ IRODALOM

TÁRSADALMI ISMERETEK – BEVEZETÉS A SZOCIOLÓGIÁBA SZOCIOLÓGIA – A TÁRSADALOMELMÉLET ALAPJAI BBNSZ90300 – BBNSZ00101 – BBNSZ90100

Oktató: Dr. Földházi Erzsébet
2012/2013. tanév II. félév
péntek 12:30-14:00 BTK Ste Auditorium Maximum

1. BEVEZETÉS. A SZOCIOLÓGIA TÁRGYA, HELYE A TUDOMÁNYOK RENDSZERÉBEN Giddens (1995): 39-56. Szociológiai problémák és perspektívák Andorka: 33-47. A szociológia tárgya és módszere
2. A SZOCIOLÓGIA FEJLŐDÉSE ÉS IRÁNYZATAI Andorka: 48-68. A szociológia története Giddens (1995): 660-677. Mai irányzatok, elméleti dilemmák
3. A SZOCIOLÓGIA NÉZŐPONTJAI. EGYÉN ÉS TÁRSADALOM Giddens (1995): 133. Mikro- és makroszociológia Giddens (1995): 87-112. Szocializáció és életciklus Giddens (1995): 377-405. Rokonság, házasság és család
4. NORMÁK ÉS ÉRTÉKEK. KONFORMITÁS ÉS DEVIANCIA Andorka: 566-597. Kultúra, értékek és normák, szocializáció Andorka: 598-640. Deviancia
5. TÁRSADALOM ÉS KULTÚRA Giddens (1995): 59-70. Kultúra és társadalom Giddens (2008): 373-412. Faj, etnikum, migráció
6. TÁRSADALMI STRUKTÚRA. TÁRSADALMI MOBILITÁS Giddens (2008): 45-51. Társadalomtípusok Andorka: 155-174. Társadalmi szerkezet és rétegződés Andorka: 234-235. Mobilitás, nyitott és zárt társadalom
7. OKTATÁS ÉS ISKOLA Andorka: 427-457. Oktatás Giddens (2008): 525-568. Oktatás
8. VALLÁS Andorka: 641-661. Vallás
9. ÁLLAM, KORMÁNYZAT, HATALOM, CIVIL TÁRSADALOM. ÉLETMÓD Andorka: 500-565. Állam, kormányzat, politika. Életmód
10. GAZDASÁGI ÉLET ÉS MUNKAMEGOSZTÁS. EGYENLŐTLENSÉG ÉS SZEGÉNYSÉG Giddens (2008): 569-610. Munka és gazdasági élet Andorka: 459-469. Gazdaság Andorka: 116-154. Egyenlőtlenség, szegénység
11. A MAGYAR SZOCIOLÓGIA TÖRTÉNETE. A TÁRSADALMI STRUKTÚRA VÁLTOZÁSA MAGYARORSZÁGON Andorka: 90-94. A magyar szociológia története Andorka: 175-199. Társadalmi rétegződés (Magyarország)

FOGALMAK

TÁRSADALMI ISMERETEK – BEVEZETÉS A SZOCIOLÓGIÁBA SZOCIOLÓGIA – A TÁRSADALOMELMÉLET ALAPJAI BBNSZ90300 – BBNSZ00101 – BBNSZ90100

Oktató: Dr. Földházi Erzsébet
2012/2013. tanév II. félév
péntek 12:30-14:00 BTK Ste Auditorium Maximum

A fogalmak meghatározása a következő két tankönyvben található:

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris kiadó
Giddens, Anthony (2008): Szociológia. Osiris kiadó

A fogalomjegyzékben az „A” az Andorka-könyv végén lévő „Fogalmak és szakkifejezések” részt jelöli; a „G” a Giddens-könyv végén lévő „Alapfogalmak” részre utal. Ha szám is szerepel a betűjelzés után, az az adott könyv megfelelő oldalszámát jelöli, ahol a fogalom meghatározása megtalálható.

Fogalom	Hol található
a család funkciói	A
abszolút és relatív szegénység	G
állam	A
anómia	A
attitűd	A
család	A
deviancia	G
diszkrimináció	A
életmód	A
előítélet	A
elsődleges csoport	A394
érték	A
norma	A
globalizáció	G
Hatalom és uralom	A
házasság	G
háztartás	A
homogámia - heterogámia	A396
ideáltípus	G
társadalmi interakció	G
jóléti állam	A
kiscsoport	A394
közösség	A206
kultúra	A
kulturális tőke	A
makroszociológia - mikroszociológia	G40
második gazdaság	A
másodlagos csoport	G
munkamegosztás	G
munkajelleg-csoport	A177
nemzedékek közötti és nemzedéken belüli mobilitás	A
nemzet	A

nemzeti identitás	G678
nyitott és zárt társadalom	A
politika	A
premodern társadalom - modern társadalom	G43, G49
rejtett tanterv	G
rend	G
státuscsoport	A
strukturális mobilitás	A
szegénységi küszöb	A
szegregáció	A
szervezet	A
szocializáció	A
szubkultúra	A
társadalmi csoport	G
társadalmi intézmény	A463
társadalmi miliő	A
társadalmi mobilitás	A
társadalmi osztály	A
társadalmi réteg	A
társadalmi rétegződés	A
társadalmi struktúra	G
társadalmi szerep	A
társadalmi státus - társadalmi pozíció	A
társadalmi tény	G
társadalom	G
urbanizáció	A
vallásosság	A